

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

1959 • 50 • 2009

*Traducere neoficială a variantei engleze a hotărârii,
efectuată de către asociația obștească „Juriștii pentru drepturile omului”*

SECȚIUNEA A PATRA

CAUZA GURGUROV c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 7045/08)

HOTĂRÂRE

Această versiune a fost rectificată la 17 iunie 2009,
în temeiul articolului 81 al Regulamentului Curții

STRASBOURG

16 iunie 2009

DEFINITIVĂ

16/09/2009

Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Gurgurov c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), întrunită în cadrul unei Camere compuse din:

Nicolas Bratza, *Președinte*,

Lech Garlicki,

Giovanni Bonello,

Ljiljana Mijović,

Ján Šikuta,

Ledi Bianku,

Mihai Poalelungi, *judcători*,

și Lawrence Early, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberând la 26 mai 2009 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 7045/08) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către un cetățean al Republicii Moldova, dl Sergiu Gurgurov („reclamantul”), la 11 februarie 2008.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl V. Țurcan, avocat din Chișinău. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl V. Grosu.

3. Reclamantul a pretins că a fost supus unei brutalități severe din partea poliției și că autoritățile nu au efectuat o investigație adecvată a incidentului, contrar articolului 3 al Convenției. De asemenea, el s-a plâns în temeiul articolului 13 al Convenției.

4. La 23 iunie 2008, Președintele Secțiunii a Patra a decis să comunice Guvernului cererea. De asemenea, s-a decis ca fondul cererii să fie examinat concomitent cu admisibilitatea acesteia (articolul 29 § 3 al Convenției).

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

5. Reclamantul s-a născut în anul 1978 și locuiește în Chișinău.

6. Reclamantul a fost reținut și plasat în detenție la 25 octombrie 2005, fiind bănuیت de furtul unor telefoane mobile.

7. Potrivit reclamantului, imediat după reținerea lui, poliția a început să-l maltrateze aproape în fiecare zi în timpul pauzelor de masă și în timpul serilor, încercând să-l forțeze să-și recunoască vina în comiterea altor infracțiuni, pe care el nu le-a comis. Deși a fost reținut fiind bănuț de furtul unor telefoane mobile, el a fost interogat de către colaboratorii de poliție din subdiviziunea de investigare a cazurilor de omor, care au încercat să-l forțeze să recunoască comiterea unui omor. Deoarece el a refuzat să recunoască că a comis vreo infracțiune și a negat învinuirile aduse, la 31 octombrie 2005, el a fost adus la Comisariatul General de Poliție, unde cinci polițiști l-au torturat timp de câteva ore. Măinile și picioarele lui au fost legate la spate, iar el a fost suspendat de o bară metalică. Colaboratorii de poliție i-au pus o mască anti-gaz pe cap și, periodic, întrerupeau accesul aerului. Două cabluri au fost puse sub masca de gaz și unite de urechile lui, el fiind electrocutat. El a fost lovit în cap și peste urechi cu sticle de plastic de doi litri pline cu apă. Periodic, reclamantul își pierde cunoștința. După ce își revenea, colaboratorii de poliție continuau actele de tortură. Ei au unit cabluri de șoldurile lui și el a fost electrocutat și bătut. Ulterior, el a fost luat de pe bara metalică și culcat la pământ. Pe spatele lui a fost pusă o greutate de 32 kg și el a fost lăsat culcat la pământ aproximativ zece minute. După aceasta, mâinile și picioarele reclamantului au fost dezlegate; el a simțit o durere puternică în partea de jos a spatelui și că nu putea să-și miște picioarele. El a fost pus pe un scaun, însă a căzut jos. El a fost pus înapoi pe scaun de către doi colaboratori de poliție, care îi spuneau ceva, însă el nu îi putea auzi. După aceasta, el a fost adus în celula sa. Colegii săi de cameră l-au pus în pat, unde el a stat culcat două zile. Guvernul a contestat acuzațiile de maltratare.

8. Deoarece reclamantul nu putea să se ridice, la 3 noiembrie 2005 el a fost vizitat de doi medici. Ei au fost însoțiți de unul din colaboratorii de poliție care se pretinde că l-au torturat. Colaboratorul de poliție a spus medicilor că reclamantul a căzut din pat. Medicii au pus reclamantului diagnoza de isterie și au recomandat consultarea lui de un neurolog. După aceasta, reclamantul a fost adus în altă cameră, unde, potrivit reclamantului, colaboratorul de poliție i-a spus să nu spună nimănui despre actele de tortură. El pretinde că a fost amenințat cu moartea sau douăzeci și cinci de ani de închisoare. Un colaborator de poliție a scris o declarație în numele reclamantului, unde se afirma că nimeni nu l-a bătut și că el a căzut din pat și a răcit; reclamantul pretinde că acesta l-a forțat să semneze această declarație.

9. La 4 noiembrie 2005, tatăl reclamantului a angajat un avocat, care a depus imediat o plângere la procuratură, pretinzând maltratarea.

10. Reclamantul pretinde că, la o dată nespecificată, el a fost din nou adus într-un birou de la comisariatul de poliție. Deoarece el nu putea să meargă, el a fost adus de către doi colaboratori de poliție. În birou se aflau colaboratorii de poliție care l-au torturat împreună cu alți trei colaboratori de poliție. El a fost forțat să stea pe un scaun și a fost lovit cu picioarele și pumnii.

Reclamantul pretinde că colaboratorii de poliție i-au cerut să-și retragă plângerea cu privire la maltratare și l-au amenințat cu moartea.

11. Reclamantul pretinde că maltratarea s-a repetat de câteva ori. Potrivit reclamantului, el a fost lovit cu sticle pline cu apă, cu pumnii și picioarele, cerându-i-se să-și recunoască vina și să retragă plângerea privind maltratarea.

12. La 11 noiembrie 2005, reclamantul a fost examinat de un medic legist, care ulterior a scris următoarele în raportul său (nr. 5908): „Situația curentă: vânătăie pe mâna stângă, în partea laterală, de mijloc, de formă ovală, de culoare gălbui/cafenie, de mărimea 6 x 9 cm. În regiunea ambilor genunchi și mai jos de rotula dreaptă, numeroase zgârieturi acoperite de cruste de culoare cafeniu întunecată, detașate parțial de la piele la margine, de mărime între 0.6 x 0.5 cm și 3.5 x 2.5 cm într-un loc ... Concluzii: la 24 noiembrie 2005 încă nu am primit concluziile neurologului și nici radiografia părții lombare a coloanei vertebrale, la care face referire certificatul de examinare nr. 92894. ... Prin urmare, este imposibil de a stabili motivele din care victima nu se poate deplasa de sine stătător. Zgârieturile vizibile în regiunea patelară a articulațiilor de la genunchi și vânătăile vizibile pe mâna stângă puteau fi provocate de lovituri cu un obiect contondent cu cel puțin șase sau șapte zile înainte de data examinării. ... Din cauza prezentării întârziate a reclamantului pentru examinarea medicală, este imposibil de stabilit cu o mai mare precizie când au fost provocate vânătăile și zgârieturile. Spitalizarea victimei într-o instituție medicală specializată ar fi permis diagnosticarea sa mai exactă și stabilirea consecințelor pentru starea sănătății lui”.

13. La 18 noiembrie 2005, ca urmare a plângerilor depuse de avocatul reclamantului, Amnesty International a organizat o acțiune în susținerea reclamantului, prin publicarea pe pagina lor web a unei descrieri a cauzei reclamantului și printr-un apel adresat persoanelor din întreaga lume să scrie Procurorului General al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și ambasadelor Republicii Moldova din țările lor, solicitându-le să întreprindă măsuri, precum efectuarea unei examinări medicale a reclamantului, desfășurarea unei anchete efective pe marginea plângerilor acestuia cu privire la tortură și acordarea permisiunii pentru reclamant de a avea întrevederi cu avocatul său în condiții de confidențialitate.

14. La 23 noiembrie 2005, Înalțul Comisar pentru Drepturile Omului al Națiunilor Unite s-a adresat Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Moldova, exprimându-și îngrijorarea cu privire la starea lui S. Gurgurov și refuzul autorităților de a-l transfera într-un spital, așa cum a fost recomandat de medici. El a cerut să fie informat.

15. La o dată nespecificată între 21 și 25 noiembrie 2005, reclamantul a fost vizitat de o delegație a Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și a Tratamentelor și Pedepselor Inumane și Degradante (CPT), care a descris cazul acestuia în raportul său (a se vedea paragraful 41 de mai jos). Se pare că în răspunsul său la raportul CPT, Guvernul nu a comentat aceste constatări.

16. La 1 decembrie 2005, Avocatul Parlamentar al Republicii Moldova s-a adresat Procurorului General, informându-l despre acuzațiile de aplicare a torturii față de reclamant și faptul că, până în acel moment, lui nu i-a fost acordată asistență medicală. La 11 ianuarie 2006, Procuratura Generală a informat Avocatul Parlamentar că plângerea reclamantului s-a dovedit a fi nefondată.

17. La 1 decembrie 2005, în timpul interogării efectuate de un procuror, unul din colegii de cameră ai reclamantului a declarat că reclamantul nu putea merge și că el avea nevoie de ajutorul colegilor de cameră pentru a merge la veceu. Toți gardienii închisorii au declarat că reclamantul putea merge perfect și că ei nu au observat vreun semn de maltratare la el. Doar un paznic a declarat că reclamantul șchiopăta. Doi din colegii lui de cameră au declarat că el simula starea sa. Altul a declarat că reclamantul nu putea sta în picioare și nici așezat și că el avea nevoie de ajutorul colegilor de cameră pentru a merge la veceu.

18. La 9 decembrie 2005, Curtea de Apel Chișinău a dispus eliberarea reclamantului din arest.

19. La 10 decembrie 2005, reclamantul a fost spitalizat și supus următoarelor examinări medicale: radiografia capului și a spatelui, ecoencefalografie, electroencefalografie, tomografie computerizată, ultrasunetul organelor interne și examinarea funcțională computerizată. Ca urmare a investigațiilor efectuate, a fost stabilită următoarea diagnoză: fractura consolidată a oaselor craniului (craniu fracturat, *fără strămutarea elementelor*); comoție cerebrală focală de mărimea 6 x 16 mm în partea stângă temporală corticală și dilatarea sistemului ventricular (*o comoție cu volumul sistemului ventricular cerebral în creștere*); urmări cranio-cerebrale post-traumatice; comoție cerebrală a emisferei stângi (regiunea temporală); contuzie medulară L1-L2 cu o tetrapareză spastică, mai cu seamă a membrelor inferioare (*trauma coloanei vertebrale, a primului și celui de-al doilea disc lombar, cu vătămarea coloanei vertebrale și cauzarea unei paralizii parțiale, mai ales a picioarelor*).

20. La 20 decembrie 2005, procurorul responsabil de această cauză a dispus examinarea reclamantului de către o comisie de medici legiști și a solicitat acesteia răspunsuri la următoarele întrebări:

„1. Suferea oare dl Gurgurov de vreo boală a sistemului nervos înainte de reținerea sa?

2. Este oare posibil ca bolile de care suferea el înainte de reținerea sa să se fi acutizat în timpul detenției?

3. Avea oare dl Gurgurov în momentul reținerii leziuni corporale care puteau duce la înrăutățirea stării sănătății lui?

4. Este oare posibil ca problemele reclamantului privind sistemul său nervos central și capacitatea sa de a se mișca să fi fost cauzate de aplicarea electrocutărilor? Dacă da, care sunt efectele electrocutării și cât durează acestea?”

21. La 16 ianuarie 2006, o comisie din trei medici legiști a examinat documentele medicale ale reclamantului și a dat următoarele răspunsuri:

„1 și 2. Fișa medicală a reclamantului nu conține vreo informație care ar sugera că el suferea de vreo boală a sistemului nervos înainte de reținere.

3. În momentul examinării sale medicale la 11 noiembrie 2005, el avea vânătăi pe mâna stângă și zgârieturi pe genunchi, care sunt considerate leziuni corporale ușoare. ...

4. În cadrul investigațiilor medicale ulterioare ale reclamantului, s-a constatat că el suferea de paralizia picioarelor și a mâinii stângi. Paralizia nu este o consecință a traumei cranio-cerebrale, a traumei coloanei vertebrale sau a electrocutării și gravitatea acesteia nu poate fi stabilită.”

Comisia medico-legală a adăugat că în concluziile sale nu a luat în considerație constatările anterioare privind fracturarea oaselor craniului și comoția cerebrală (a se vedea paragraful 19 de mai sus), deoarece nu i-au fost prezentate imaginile radiografice originale. De asemenea, comisia a adăugat că nu era exclus faptul că reclamantul simula starea sa și că doar o investigație psihiatrică putea exclude această posibilitate.

22. La 18 ianuarie 2006, procuratura a respins plângerea reclamantului cu privire la acuzațiile de maltratare. Aceasta s-a bazat pe declarațiile unuia din colegii lui de cameră, care a afirmat că reclamantul simula starea sa, declarațiile colaboratorilor de poliție, care au negat faptul maltratării reclamantului, raportul medical din 11 noiembrie 2005 și concluzia din raportul medical din 16 ianuarie 2006, potrivit căreia „paralizia nu este o consecință a traumei cranio-cerebrale, a traumei coloanei vertebrale sau a electrocutării și gravitatea acesteia nu poate fi stabilită. ...”

23. Începând cu 15 februarie 2006, reclamantul a efectuat un șir de investigații medicale la Centrul medical de reabilitare a victimelor torturii „Memoria”, o organizație non-guvernamentală finanțată de Uniunea Europeană și membru al Adunării Generale a Consiliului Internațional de Reabilitare a Victimelor Torturii (CIRVT). Se pare că acolo el a fost supus unor analize și examinări medicale detaliate de către diferiți specialiști medicali. Într-un document intitulat „Extras din fișa medicală”, datat din 26 februarie 2006, emis de Centru, se menționa *inter alia* că reclamantul suferea de consecințele unei traume craniale (comoția cerebrală a emisferei stângi predominant în partea temporală), sindrom post-traumatic organic cerebral, otită bilaterală adezivă post-traumatică, nevrită post-traumatică a melcului din urechea internă, surditate bilaterală neuro-senzorială și comoția lombară medulară L1-L2 cu o tetrapareză spastică a membrelor inferioare. Au fost, de asemenea, depistate mai multe stări psihologice caracteristice victimelor torturii. De asemenea, Centrul a decis să ajute reclamantul în acoperirea

cheltuielilor pentru o intervenție chirurgicală efectuată cu scopul de „a restabili, cel puțin parțial, auzul”.

24. La 26 iunie 2006, Procurorul General al Republicii Moldova, Valeriu Balaban, a scris o scrisoare Baroului Avocaților din Republica Moldova, în care el a menționat *inter alia* următoarele:

„În ultima perioadă, Procuratura Generală se confruntă cu fenomenul implicării de către unii avocați din Republica Moldova a structurilor internaționale specializate în apărarea drepturilor omului, în procesul examinării de către autoritățile naționale a cazurilor penale concrete, ca o pîrghie de influență în soluționarea intereselor personale și eschivarea persoanelor asupra cărora planează suspiciuni că ar fi comis infracțiuni pasibile de răspundere penală.

Exemple de acest gen pot servi cazul G., declanșat de avocatul A.U., și cazul Vitalie Colibaba, declanșat de avocatul R. Zadoinov, mediatizarea pe plan internațional a căroră a catalizat acțiuni active din partea reprezentanților organizației Amnesty International întru apărarea și restabilirea presupuselor drepturi lezate ale clienților acestora.

În urma examinării suficient de aprofundată a sesizărilor avocaților în care s-a indicat la presupusele acțiuni de maltratare, tortură și tratament inuman admise de către reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne ... procurorii au refuzat pornirea urmăririi penale din motivul lipsei elementelor infracțiunii. ...

... În aceste împrejurări stîrnește nedumerire și ridică semne de întrebare atitudinea iresponsabilă și comportamentul de opoziție neîntemeiat al avocaților A.U. și R. Zadoinov, care cunoscînd faptul că în privința clienților lor nu au fost aplicate acțiuni cu caracter de tortură sau tratament inuman, intenționat au apelat la instituțiile internaționale fără a utiliza preventiv mecanismul național de soluționare a unor asemenea cazuri, creînd astfel un cadru informațional eronat și utilizînd metode neoneste în scopul obținerii unui eventual câștig de cauză. ...

Evoluția în dinamică a unei astfel de practici va impune necesitatea inițierii controalelor pentru stabilirea prezenței sau absenței în acțiunile avocaților a elementelor infracțiunii prevăzute de articolul 335 § 2 din Codul penal, deoarece răspîndirea pe larg comunității internaționale a unor informații despre presupusele încălcări grave ale drepturilor și libertăților cetățenilor în Republica Moldova generează prejudicii grave imaginii țării noastre.

În temeiul celor expuse, urmează să luați atitudine față de faptele expuse, cu aducerea la cunoștința avocaților baroului a situației create și preîntîmpinarea, în măsura posibilităților, a prejudicierii autorității statului Republica Moldova.”

Scrisoarea de mai sus a generat o dezbatere aprinsă în media. La 30 iunie 2006, Baroul Avocaților din Republica Moldova a făcut o declarație oficială în care a calificat scrisoarea Procurorului General ca o încercare de a intimida avocații. Într-un interviu acordat publicației *Ziarul de Gardă*, președintele Consiliului Baroului Avocaților a declarat, *inter alia*, că aceasta a constituit o încercare de a intimida avocații, astfel încât ei să nu se mai plîngă Curții.

25. Se pare că procuratura nu l-a informat pe reclamant despre ordonanța sa din 18 ianuarie 2006 decât la sfîrșitul lunii iunie 2006. La 17 iulie 2006, avocatul reclamantului a contestat ordonanța din 18 ianuarie 2006 și a

susținut, *inter alia*, că procuratura nu a examinat plângerea în mod corespunzător. El a susținut că procuratura nu a luat în considerație faptul că la 25 octombrie 2005, în ziua reținerii sale, reclamantul era într-o stare bună de sănătate. De asemenea, procuratura nu a interogat persoanele care l-au văzut pe reclamant la 3 noiembrie 2005, când el a fost adus în fața instanței de judecată, inclusiv judecătorul, procurorul și persoanele prezente la ședința de judecată. Procurorul nu a interogat medicii care l-au examinat pe reclamant și nu a cerut reclamantului să identifice persoanele care, potrivit lui, l-au torturat și birourile unde preținsele acte de tortură au avut loc. Procurorul nu a investigat din ce cauză colaboratorii de poliție de la subdiviziunea de investigare a cazurilor de omor au interogat reclamantul, care era învinuit de furtul telefoanelor mobile.

26. La 13 februarie 2007, plângerea a fost respinsă de Judecătoria Rîșcani, pe motiv că avocatul reclamantului a omis termenul de zece zile pentru contestarea ordonanței procurorului. Reclamantul a depus recurs în anulare, care a fost admis de Curtea Supremă de Justiție la 3 iulie 2007.

27. Între timp, în iunie 2007, reclamantului i-a fost oficial acordat gradul 2 de invaliditate. În documentele medicale eliberate de Ministerul Protecției Sociale și Familiei s-a recomandat ca el să nu mai lucreze. Motivele pentru declararea lui drept invalid erau „efectele unei traume grave la cap cauzate în octombrie 2005, traumatizarea coloanei vertebrale și surditatea post-traumatică la ambele urechi”.

28. Se pare că, la o dată nespecificată în august sau septembrie 2007, după ce a căzut de pe scară, reclamantul și-a fracturat osul aliac și a stat două luni în spital.

29. La 15 octombrie 2007, Procuratura municipiului Chișinău a respins din nou plângerea reclamantului privind maltratarea sa. Procurorul și-a bazat ordonanța practic pe aceleași motive ca și ordonanța din 18 ianuarie 2006. Avocatul reclamantului a contestat această ordonanță.

30. La 1 noiembrie 2007, un procuror ierarhic superior a anulat ordonanța din 15 octombrie 2007 și a dispus reexaminarea cauzei. El a dat indicații procurorului ierarhic inferior să examineze documentele medicale, să afle dacă reclamantul suferea înainte de reținerea sa de vreuna din afecțiunile care i-au fost depistate după ce el a fost încarcerat și să interogheze medicii care l-au examinat.

31. La 11 decembrie 2007, procurorul a solicitat Ministerului Sănătății să creeze o comisie medicală care să verifice starea sănătății reclamantului, luând în considerație contradicțiile din documentele medicale existente, și anume raportul din 16 ianuarie 2006 și decizia de acordare a gradului 2 de invaliditate reclamantului.

32. La 9 ianuarie 2008, adjunctul ministrului Sănătății a scris pe adresa procuraturii și a informat-o că a fost creată o comisie care trebuia să efectueze o examinare medicală a reclamantului la 27 decembrie 2007. Reclamantul, însă, nu s-a prezentat la comisie.

33. La 12 martie 2008, același adjunct al ministrului a scris procuraturii și a informat-o că reclamantul nu s-a prezentat la examinarea medicală programată pentru aceeași dată.

34. Într-o scrisoare din 14 aprilie 2008 adresată adjunctului ministrului Sănătății, neurologul principal a indicat că l-a văzut pe reclamant la începutul lunii aprilie și că acesta era într-un scaun cu roțile și fusese operat la șold. Reclamantul avea o slăbiciune puternică a membrelor din partea dreaptă. Concluzia medicului a fost că reclamantul suferea de o disfuncție serioasă de mișcare a membrelor din partea dreaptă și o disfuncție mai puțin serioasă de mișcare a piciorului stâng. Potrivit medicului, era extrem de dificil de a stabili cauza stării reclamantului, care fie putea fi rezultatul unei traume, fie putea fi simulată.

35. La 6 mai 2008, procuratura a reiterat Ministerului Sănătății cererea sa privind efectuarea unei examinări medicale repetate a reclamantului de către o comisie de medici. Procuratura a cerut comisiei medicale să răspundă la următoarele întrebări:

„1. Suferea oare dl Gurgurov de vreo boală a sistemului nervos central înainte de [reținerea sa la 25 octombrie 2005]?”

2. Este oare posibil ca bolile de care suferea el înainte de reținerea sa să se fi acutizat în timpul detenției?

3. Avea oare dl Gurgurov în momentul reținerii leziuni corporale care puteau duce la înrăutățirea stării sănătății lui?

4. Este oare posibil ca problemele de sănătate ale dlui Gurgurov să fi fost cauzate prin auto-mutilare?

5. Are oare dl Gurgurov urme ale traumei cerebrale și ale traumei coloanei vertebrale și cum se manifestă acestea?

6. Suferă dl Gurgurov de efectele șocului cauzat de electrocutare?

7. Care sunt motivele pentru recunoașterea reclamantului ca invalid de gradul doi și care sunt regulile potrivit cărora i-a fost acordat acest statut?

8. Care este vechimea leziunilor corporale cauzate reclamantului?

9. Există vreo legătură cauzală între starea de sănătate a dlui Gurgurov și vătămarea lui din septembrie 2007?

10. A influențat oare vătămarea din septembrie 2007 starea de sănătate a dlui Gurgurov?”

36. La 15 mai 2008, avocatul reclamantului s-a plâns Procuraturii Generale că procurorul responsabil de acest caz tergiversa în mod inutil examinarea acestuia.

37. La 6 iunie 2008, o comisie din trei medici legiști, doi dintre care erau membrii comisiei care a întocmit raportul din 16 ianuarie 2006, a examinat fișa medicală a reclamantului și a oferit următoarele răspunsuri:

„1 și 2. Fișa medicală a reclamantului nu conține vreo informație care ar sugera că el suferea de vreo boală a sistemului nervos înainte de reținerea sa.

3. În momentul examinării sale medicale din 11 noiembrie 2005, el avea vânătăi pe mâna stângă și zgârieturi pe genunchi, care nu puteau să influențeze starea sa de sănătate.

4. Leziunile reclamantului nu sunt caracteristice automutilării; însă nu se poate exclude nici faptul că el și le-a cauzat singur.

5. La dl Gurgurov nu pot fi găsite simptomele clinice clare ale traumei cerebrale sau ale traumei coloanei vertebrale.

6. Comisia nu dispune de informații care i-ar permite să ajungă la concluzia că reclamantul a fost supus electrocutării.

7. În mod normal, invaliditatea este acordată după examinarea fișei medicale a reclamantului și după examinarea medicală de către medici specializați. ...

8. Vechimea leziunilor corporale ale reclamantului a fost stabilită corect în raportul medical din 11 noiembrie 2005. Problemele sale neurologice au fost stabilite în raportul din 16 ianuarie 2006. Este imposibil de stabilit cu o mai mare exactitate vechimea acestora.

9 și 10. Nu există nicio legătură causală între leziunile corporale și starea actuală de sănătate a reclamantului. Vătămarea sa din septembrie 2007 nu stă la baza disfuncției sale grave de mișcare.”

38. La 11 iunie 2008, procuratura a emis o ordonanță prin care a respins din nou plângerea penală a reclamantului privind maltratarea sa. Această ordonanță s-a bazat, *inter alia*, pe raportul medical din 6 iunie 2008. Reclamantul a contestat această ordonanță la judecătorul de instrucție. Plângerea sa a fost, însă, respinsă, iar reclamantul a fost îndemnat să o depună la procurorul ierarhic superior, ceea ce el a și făcut.

39. La 13 februarie 2009, Procuratura Generală a respins plângerea reclamantului împotriva ordonanței procuraturii din 11 iunie 2008. Aceasta a conchis că reclamantul simula starea sa. Procuratura a ajuns la această concluzie în baza declarațiilor câtorva foști colegi de cameră ai reclamantului și în baza raportului medical din 6 iunie 2008.

II. MATERIALE NON-CONVENȚIONALE RELEVANTE

40. Prevederile relevante ale Codului penal sunt următoarele:

Articolul 309. Constrângerea de a face declarații

„(1) Constrângerea persoanei, prin amenințare sau prin alte acte ilegale, de a face declarații la interogatoriu, ... de către cel care efectuează urmărirea penală ... se pedepsește cu închisoare de până la 3 ani

(2) Aceeași acțiune însoțită:

- a) de aplicarea violenței;
- b) de tratamente crude, inumane sau degradante;

...

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 8 ani”

Articolul 309/1 Tortura

„(1) Provocarea, în mod intenționat, a unei dureri sau suferințe puternice, fizice ori psihice unei persoane, în special cu scopul de a obține de la această persoană sau de la o persoană terță informații sau mărturisiri ... se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) ..., săvârșite:

- c) de două sau mai multe persoane;
- e) cu folosirea unor instrumente speciale de tortură sau a altor obiecte adaptate în acest scop;
- f) de o persoană cu înaltă funcție de răspundere,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani”

41. Constatările relevante ale CPT făcute în timpul vizitei sale în Republica Moldova în perioada 21-25 noiembrie 2005 sunt următoarele (traducere neoficială):

„46. La izolatorul de detenție provizorie (IDP) al Direcției de combatere a crimei organizate, un deținut interviuat de către delegație a pretins că, în seara zilei de 25 octombrie 2005, la Comisariatul de Poliție al sectorului Rîșcani, el a fost lovit cu mâinile și picioarele într-un birou de la etajul trei, cu scopul de a-l determina să-și recunoască vina în comiterea mai multor infracțiuni. A doua zi, el a fost transferat la IDP al Comisariatului municipal de Poliție, de unde, în perioada cât a fost deținut (până la 2 noiembrie, potrivit registrelor relevante), el a fost transferat de câteva ori, de câteva ori la Comisariatul de Poliție al sectorului Rîșcani și de câteva ori la IDP al Comisariatului municipal de Poliție (transferuri confirmate prin examinarea registrelor relevante). El pretinde că a fost maltratată în aceste localuri. În special, el a pretins că, la 31 octombrie, într-un birou de la etajul 2 al Comisariatului municipal de Poliție, el a fost supus câtorva forme de maltratare: o încercare de a-l sufoca prin punerea unei măști antigaz pe capul lui; suspendarea în poziția cunoscută ca „rândunica”; lovituri peste urechi; electrocutarea administrată prin electrozi fixați după urechile lui și pe șoldurile lui, punerea pe spatele lui a unei greutăți grele. Ca urmare a maltratării cauzate, el și-a

pierdut cunoștința pentru o perioadă scurtă de timp, și, după aceasta, nu s-a putut mișca în următoarele patru zile.

Mai mult, potrivit deținutului în cauză, el nu a primit un document în care se menționează drepturile sale decât la sfârșitul dimineții zilei de 26 octombrie și, potrivit lui, tot atunci el s-a întâlnit cu avocatul său desemnat din oficiu. Potrivit lui, primul judecător în fața căruia el a fost adus a treia zi de la privarea sa de libertate nu a reacționat la acuzațiile sale privind maltratarea.

La 3 noiembrie, el a fost adus în fața unui judecător, care i-a aplicat măsura preventivă de nepărsire a localității. În pofida acestei decizii, în aceeași zi, după efectuarea unei examinări medicale în secția de urgență a unui spital, el a fost transferat la IDP al Direcției de combatere a crimei organizate, în baza unui mandat de arestare eliberat în anul 2001. El a afirmat că a fost, de asemenea, bătut în timpul noii detenții într-un birou al acestei direcții și a fost presat să înceteze să mai depună plângeri.

47. Examinarea medicală efectuată la internarea lui în IDP-ul Comisariatului municipal de Poliție menționează doar leziunile cauzate anterior reținerii sale. La examinarea medicală a acestui deținut efectuată la 3 noiembrie, într-un spital, de către un neurolog, au fost depistate semne de traumatism în regiunea mâinii stângi și ambilor genunchi, și a fost pusă diagnoza de isterie, cu recomandarea de a efectua examinări paraclinice.

La 4 noiembrie 2005, avocatul său a cerut Procurorului General efectuarea unei examinări medico-legale. Totuși, examinarea a avut loc târziu, și anume la 11 noiembrie 2005 [raportul de examinare medico-legală Nr. 5908, a se vedea paragraful 12 de mai sus] iar în acesta se notează că, din această cauză, este imposibil de stabilit cu exactitate vechimea leziunilor găsite, precum și faptul că este necesară spitalizarea deținutului pentru examinarea sa și stabilirea unei diagnoze exacte.

48. La examinarea acestui deținut, o comisie de medici a stabilit existența a două rupturi mici bilaterale ale timpanelor, care corespund afirmațiilor lui privind lovirea urechilor, precum și dereglări atipice ale aparatului locomotor, care ar putea vorbi convingător de cauzarea unei traume psihologice majore.

Având în vedere starea de sănătate a acestei persoane, delegația a solicitat luarea măsurilor în vederea acordării asistenței medicale necesare pentru starea lui, inclusiv îngrijirea psihologică. CPT ar dori să primească această informație în timp de o lună.

Mai mult, CPT reiterează cererea delegației de a fi informată despre acțiunile ulterioare luate pe marginea plângerii deținutului și rezultatele oricăror investigații efectuate în această privință.

49. Fără a prejudicia acțiunile ulterioare pe marginea plângerii deținutului și concluziile investigației efectuate, CPT-ul dorește să sublinieze că acest caz indică asupra unei inerții inacceptabile din partea autorităților față de afirmațiile de aplicare a unei forme grave de maltratare/tortură și asupra neimplementării flagrante de către autorități a celor mai importante recomandări ale Comitetului menite să prevină maltratarea (stabilite în paragrafele 21 și 23 ale raportului său întocmit în urma vizitei din 2004) și să asigure respectarea unor garanții fundamentale (stabilite în paragrafele 30, 32 și 34).

Este crucial ca aceste recomandări să fie implementate imediat și nu există vreun argument convingător care ar justifica orice fel de întârziere în luarea de acțiuni. Doar

implementarea acestora poate să reprezinte un indiciu clar al voinței autorităților moldovenești de a pune capăt fenomenului maltratării.

Prin urmare, CPT-ul cheamă autoritățile moldovenești să întreprindă pași decisivi, la toate nivelurile, pentru a asigura ca toate recomandările sale cu privire la prevenirea maltratării de către poliție și respectarea garanțiilor fundamentale menționate de către Comitet în raportul său întocmit în urma vizitei din 2004 să fie implementate fără alte întârzieri. ...”

ÎN DREPT

42. Reclamantul s-a plâns, în temeiul articolului 3 al Convenției, că a fost torturat de poliție. De asemenea, el s-a plâns de omisiunea autorităților naționale de a investiga în mod corespunzător plângerile sale cu privire la maltratare. Articolul 3 al Convenției prevede următoarele:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

43. Reclamantul a susținut că el nu a avut un recurs efectiv pentru a cere compensații pentru maltratarea la care a fost supus și a pretins o violare a articolului 13, care prevede următoarele:

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale”

I. ADMISIBILITATEA CAUZEI

44. Guvernul a susținut că pretenția formulată în temeiul articolului 3 al Convenției este inadmisibilă pe motiv de neepuizare a căilor de recurs interne. În special, acesta a declarat că reclamantul nu a contestat ordonanța procurorului din 11 iunie 2008 la procurorul ierarhic superior, după cum prevede legea, ci a contestat-o la judecătorul de instrucție. Reclamantul nu a fost de acord cu Guvernul.

45. Curtea notează că reclamantul a contestat ordonanța din 11 iunie 2008 la Procuratura Generală și că cea din urmă a examinat plângerea reclamantului în fond și a respins-o ca nefondată, însă nu pe vreun motiv procedural. Prin urmare, obiecția Guvernului urmează a fi respinsă.

46. Reclamantul s-a mai plâns că detenția sa în perioada între 25 octombrie și 9 decembrie 2005 a avut loc cu încălcarea articolului 5 § 1 al Convenției. De asemenea, el s-a plâns, în temeiul articolului 13 combinat cu articolul 5 al Convenției, că în Republica Moldova nu există recursuri efective pentru a contesta ilegalitatea detenției și a asigura eliberarea sa. Curtea notează că această cerere a fost depusă la 11 februarie 2008, adică după expirarea termenului de șase luni de la eliberarea reclamantului din detenție. Prin urmare,

aceste pretenții urmează a fi declarate inadmisibile în temeiul articolului 35 §§ 1 și 4 al Convenției.

47. De asemenea, reclamantul s-a plâns, în temeiul articolului 6 § 3 al Convenției, că el nu a avut acces la avocatul său în cursul procedurii privind arestarea sa preventivă. Curtea consideră că această pretenție urmează a fi examinată prin prisma articolului 5 § 4 al Convenției și că aceasta este inadmisibilă din aceleași motive ca și pretenția formulată în temeiul articolului 5 § 1 al Convenției.

48. Curtea consideră că cererea, cu excepția pretențiilor la care s-a făcut referire în paragrafele 46 și 47 de mai sus, ridică chestiuni de fapt și de drept, care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului și că niciun alt temei pentru declararea acesteia inadmisibilă nu a fost stabilit. Prin urmare, Curtea declară cererea parțial admisibilă. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul cererii.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 3 AL CONVENȚIEI

A. Argumentele părților

1. *Cu privire la pretinsa maltratare*

49. Reclamantul a susținut că el a fost maltratată de către poliție în timpul detenției sale și că, în urma actelor de tortură, el este acum invalid. Referindu-se la declarațiile câtorva codeținuți care l-au acuzat de simularea stării sale, reclamantul a declarat că aceștia erau informatori ai poliției.

50. Bazându-se pe declarațiile colaboratorilor de poliție acuzați de maltratarea reclamantului, declarațiile gardienilor de la instituția de detenție în care a fost deținut reclamantul, rapoartele medicale și declarațiile câtorva colegi de cameră ai reclamantului, Guvernul a declarat că reclamantul a căzut din patul său și simula starea sa.

51. În ceea ce privește invaliditatea reclamantului, Guvernul a prezentat un document de o pagină de la autoritatea responsabilă de stabilirea invalidității, în care, la capitolul „cauza invalidității” erau scrise cuvintele „boala generală”. Guvernul a susținut că nu exista o legătură causală între invaliditatea reclamantului și pretinsa lui maltratare în perioada octombrie-noiembrie 2005.

2. *Cu privire la pretinsa investigație inadecvată*

52. Reclamantul a susținut că, imediat după ce el s-a plâns de tortură, autoritățile nu l-au dus la un medic, pentru a documenta leziunile vizibile de pe corpul său înainte ca acestea să dispară. Mai mult, autoritățile au efectuat o examinare medicală superficială și nu au efectuat o examinare medicală

detaliată a organelor lui interne. Autoritățile nu au interogat toți colegii lui de cameră, ci doar pe cei care, potrivit reclamantului, erau informatori ai poliției.

53. Guvernul a susținut că autoritățile au luat toate măsurile necesare pentru a investiga eficient acuzațiile reclamantului de maltratare. Procuratura a solicitat de mai multe ori asistența Ministerului Sănătății și a obținut rapoarte medicale cu privire la starea de sănătate a reclamantului. În cadrul investigației au fost interogați colaboratorii de poliție și colegii de cameră ai reclamantului. Era adevărat că investigația a durat mai mult decât ar fi de dorit; totuși, întârzierea se datora divergențelor din documentele medicale și refuzului reclamantului de a se prezenta la comisiile medicale create de Ministerul Sănătății.

B. Aprecierea Curții

1. Cu privire la pretinsa maltratare

54. După cum a menționat Curtea de multe ori, articolul 3 consfințește una din valorile fundamentale ale unei societăți democratice. Chiar și în cele mai dificile circumstanțe, precum lupta împotriva terorismului și a crimei organizate, Convenția interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante. Spre deosebire de majoritatea normelor materiale ale Convenției și ale Protocoalelor nr. 1 și nr. 4, articolul 3 nu conține prevederi care să permită excepții, iar, conform articolului 15 § 2, nicio derogare de la prevederile sale nu este permisă, chiar dacă este cazul unui pericol public care amenință viața națiunii (a se vedea *Selmouni v. France* [GC], nr. 25803/94, § 95, ECHR 1999-V și *Assenov and Others v. Bulgaria*, hotărâre din 28 octombrie 1998, § 93, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-VIII).

55. Atunci când unei persoane îi sunt cauzate leziuni corporale, în timp ce ea se află în detenție sau sub un alt control al poliției, orice astfel de leziune va crea o prezumție puternică, că acea persoană a fost supusă maltratării (a se vedea *Bursuc v. Romania*, nr. 42066/98, § 80, 12 octombrie 2004). Ține de sarcina statului să dea o explicație plauzibilă despre circumstanțele în care au fost cauzate leziunile, neîndeplinirea căreia ridică o chestiune clară în temeiul articolului 3 al Convenției (a se vedea cauza *Selmouni*, citată mai sus, § 87).

56. În procesul de apreciere a probelor, Curtea aplică, în general, standardul de probațiune „dincolo de un dubiu rezonabil” (a se vedea *Ireland v. the United Kingdom*, 18 ianuarie 1978, § 161, Series A nr. 25). Totuși, astfel de probe pot fi deduse și din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordate sau a unor prezumții similare incontestabile ale faptelor. Atunci când evenimentele într-o cauză sunt în totalitate sau în mare parte cunoscute numai de autorități, ca în cazul persoanelor aflate în custodia autorităților, se vor crea prezumții puternice ale faptelor în legătură cu leziunile corporale apărute în perioada detenției. Într-adevăr, sarcina probațiunii aparține

autorităților, care trebuie să prezinte explicații satisfăcătoare și convingătoare (a se vedea *Salman v. Turkey* [GC], nr. 21986/93, § 100, ECHR 2000-VII).

57. Revenind la circumstanțele acestei cauze, Curtea notează că este indisputabil faptul că, în perioada 25 octombrie și 9 decembrie 2005, reclamantul s-a aflat în detenție. De asemenea, nu se contestă faptul că, imediat după eliberarea sa, la 10 decembrie 2005, reclamantul a fost spitalizat și că leziuni deosebit de grave au fost depistate pe corpul său, cum ar fi craniul fracturat, comoție cerebrală, stare cranio-cerebrală post-traumatică și trauma spatelui cu vătămarea coloanei vertebrale, care a cauzat o paralizie parțială (a se vedea paragraful 19 de mai sus). Aceste constatări au fost confirmate de către medici de la Centrul Memoria, care au mai constatat că reclamantul suferea de surditate post-traumatică (a se vedea paragraful 23 de mai sus). Guvernul nu a contestat constatările de mai sus. În continuare, Curtea notează că părțile sunt de acord că reclamantul nu suferea de nici una din stările descrise mai sus înainte de reținerea sa la 25 octombrie 2005. În asemenea circumstanțe, Curtea consideră ca fiind stabilit faptul că toate leziunile de mai sus au fost cauzate reclamantului în timpul detenției sale.

58. Deoarece Guvernul nu a dat nicio explicație cu privire la originea leziunilor de mai sus și având în vedere prezumția puternică care apare în asemenea situații (a se vedea paragraful 55 de mai sus), Curtea conchide că Guvernul nu a convins-o că leziunile reclamantului au fost cauzate prin orice altceva decât prin maltratarea sa când se afla în custodia poliției.

59. În continuare, Curtea urmează să determine forma maltratării aplicate reclamantului. Pentru a determina dacă o anumită formă de maltratare poate fi calificată drept tortură, trebuie să se ia în considerație distincția prevăzută în articolul 3 dintre acest termen și cel de tratament inuman sau degradant. Așa precum ea a constatat anterior, se pare că intenția a fost ca Convenția să stigmatizeze printr-o astfel de distincție tratamentul inuman deliberat care cauzează suferințe foarte grave și crude (a se vedea *Ireland v. the United Kingdom*, citată mai sus, § 167). Faptul că durerea sau suferința au fost cauzate intenționat pentru a obține o recunoaștere a vinovăției este un factor care trebuie luat în considerație atunci când se decide dacă maltratarea a constituit tortură (a se vedea *Aksoy v. Turkey*, 18 decembrie 1996, § 64, *Reports* 1996-VI, și *Salman*, citată mai sus, § 114).

60. În această cauză, Curtea notează, în special, intensitatea maltratării cauzate reclamantului, în urma căreia el a suferit leziuni corporale foarte grave și a devenit invalid. Curtea notează argumentul Guvernului potrivit căruia invaliditatea reclamantului nu era legată de leziunile cauzate în timpul detenției (a se vedea paragraful 51 de mai sus); totuși, Curtea nu poate să accepte acest argument, deoarece celelalte pagini ale raportului pe care s-a bazat Guvernul se referă clar la faptul că maltratarea reclamantului de către poliție în octombrie 2005 a reprezentat cauza invalidității sale (a se vedea paragraful 27 de mai sus).

61. În asemenea circumstanțe, Curtea consideră că violența aplicată reclamantului a fost de natură extremă și capabilă să provoace durere puternică

și suferința crudă, care urmează a fi considerată drept acte de tortură, în sensul articolului 3 al Convenției.

62. În lumina celor de mai sus, Curtea conchide că a avut loc o violare a articolului 3 al Convenției.

2. Cu privire la pretinsa investigație inadecvată

63. Curtea reamintește că atunci când o persoană face afirmații credibile că a fost supusă unor tratamente contrare articolului 3 al Convenției de către poliție sau alți agenți ai statului, prevederile acestui articol, citite în contextul obligației generale a statului impuse de articolul 1 al Convenției de a „recunoaște oricărei persoane aflată sub jurisdicția sa drepturile și libertățile definite în Convenție”, impun efectuarea unei investigații oficiale efective. La fel ca și o investigație efectuată în virtutea articolului 2, o astfel de investigație ar trebui să permită identificarea și pedepsirea persoanelor responsabile. Altfel, interzicerea generală prin lege a torturii, tratamentelor sau pedepselor inumane și degradante, în pofida importanței sale fundamentale, ar fi inefectivă în practică și ar face posibil, în anumite cazuri, pentru agenții statului, să comită abuzuri împotriva persoanelor aflate sub controlul lor, ei beneficiind, astfel, de o imunitate virtuală (a se vedea, printre altele, *Labita v. Italy* [GC], nr. 26772/95, § 131, ECHR 2000-IV). Pentru ca o investigație să fie efectivă, este necesar ca persoanele competente de a o efectua să fie independente de persoanele implicate în evenimentele supuse investigației (a se vedea, de ex., *Barbu Anghelescu v. Romania*, nr. 46430/99, § 66 din 5 octombrie 2004). Aceasta înseamnă nu numai lipsa unei legături ierarhice sau instituționale, dar și o independență reală (a se vedea, spre exemplu, *Ergi v. Turkey*, hotărâre din 28 iulie 1998, §§ 83-84, *Reports* 1998-IV, unde procurorul care investiga decesul unei fete, în timpul unei confruntări, a dat dovadă de lipsă de independență prin faptul că s-a bazat, în cea mai mare parte, pe informațiile oferite de jandarmii implicați în incident).

64. Investigarea acuzațiilor serioase de maltratare trebuie să fie deplină. Aceasta înseamnă că autoritățile trebuie să depună întotdeauna eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat și nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite sau nefondate pentru a înceta investigația sau să le pună la baza deciziilor lor (a se vedea hotărârea *Assenov and Others v. Bulgaria*, citată mai sus, § 103). Ele trebuie să întreprindă toți pașii rezonabili și disponibili lor pentru a asigura probe cu privire la incident, inclusiv, *inter alia*, declarații ale martorilor oculari și probele medico-legale (a se vedea *Tanrikulu v. Turkey* [GC], nr. 23763/94, § 104 et seq., ECHR 1999-IV și *Gül v. Turkey*, nr. 22676/93, § 89, 14 decembrie 2000). Orice carență în desfășurarea investigației care ar putea submina posibilitatea sa de a stabili cauza leziunilor corporale sau de a identifica persoanele responsabile riscă să nu corespundă acestui standard.

65. Curtea notează, în primul rând, că independența procuraturii în cadrul efectuării investigației efectuate de ea era îndoielnică. Ea observă că Procuratura Generală și-a exprimat o opinie clară asupra acestei chestiuni la

începutul investigațiilor și a încercat să exercite presiuni asupra avocatului reclamantului și asupra tuturor avocaților în general, pentru a-i descuraja să mai depună cereri la organizațiile internaționale specializate în protecția drepturilor omului (a se vedea paragraful 24 de mai sus). Acest fapt a dus la constatarea violării articolului 34 al Convenției în cauza *Colibaba v. Moldova* (nr. 29089/06, § 67, 23 octombrie 2007).

66. În continuare, Curtea notează o serie de carențe serioase la efectuarea investigației de către autoritățile naționale. Curtea se va limita la următoarele chestiuni, pe care ea le consideră de un interes deosebit. În primul rând, în ciuda plângerii reclamantului din 4 noiembrie 2005 cu privire la maltratarea sa, el a fost examinat de către un medic legist abia la 11 noiembrie 2005, adică peste mai mult de o săptămână după ultimele acte pretinse de maltratare. Medicul legist a conchis că, din cauza prezentării întârziate la examinarea medicală, era imposibil de a stabili cu precizie vechimea leziunilor corporale ale reclamantului. El a recomandat spitalizarea reclamantului pentru a stabili cauzele stării acestuia; totuși, în ciuda acestei recomandări clare, reclamantul a continuat să fie deținut și a putut fi spitalizat abia la 9 decembrie 2005, după eliberarea sa. În raportul medical întocmit în urma spitalizării reclamantului a fost menționat că pe corpul acestuia au fost constatate leziuni corporale foarte grave, inclusiv craniul fracturat și o vătămare a coloanei vertebrale. Procuratura a considerat necesar de a ordona efectuarea unei examinări medicale suplimentare a reclamantului de către o comisie medicală, care urma a fi făcută în baza rapoartelor medicale existente. Procuratura a adresat patru întrebări comisiei medicale, însă niciuna din ele nu avea drept scop constatarea originii leziunilor reclamantului la cap și la coloană vertebrală. Se pare că comisia medicală și-a limitat concluziile sale la întrebările puse de procuratură și nu s-a referit la concluziile anterioare în privința craniului fracturat și a coloanei vertebrale vătămate ale reclamantului. Cu regret, aceasta nu a atras atenția asupra concluziilor în privința fracturării craniului reclamantului, deoarece acestea nu i-au fost prezentate imaginile radiografice originale. De asemenea, comisia a adăugat că simularea de către reclamant nu poate fi exclusă și că doar o examinare psihiatrică ar putea exclude această posibilitate. O examinare psihiatrică nu a fost însă efectuată niciodată. În baza raportului comisiei medicale și a declarațiilor câtorva colegi de cameră ai reclamantului, la 18 ianuarie procuratura a respins plângerea reclamantului cu privire la maltratare. Procuratura nu a dat o apreciere concluziilor din raportul medical din 10 decembrie 2005, care a fost întocmit de către medicii care l-au examinat pe reclamant personal și în baza documentației medicale.

67. După câteva evenimente procedurale care au durat mai mult de doi ani și după ce reclamantul a fost recunoscut invalid de gradul doi, procuratura a decis să obțină de la o comisie medicală un nou raport. De această dată, procuratura a adresat comisiei zece întrebări. Niciuna din ele însă nu avea drept scop aflarea originii fracturării craniului și vătămării coloanei vertebrale a reclamantului constatate la eliberarea sa. La 6 iunie 2008, o comisie medicală a

emis un raport în baza datelor din fișa medicală a reclamantului. Raportul nu conținea vreo referire la rapoartele medicale din 10 decembrie 2005 și 15 februarie 2006 și s-a axat, mai cu seamă, pe concluziile din raportul din 11 noiembrie 2005 privind leziunile și zgârieturile de pe genunchii și mâinile reclamantului. Prin urmare, nu este surprinzător faptul că aceasta a constatat că „pe corpul dlui Gurgurov nu au fost găsite simptome clinice clare ale traumei capului și coloanei vertebrale”.

68. În ordonanța sa finală cu privire la respingerea plângerii reclamantului de maltratare, procuratura a decis, în baza declarațiilor câtorva colegi de cameră ai reclamantului și ale colaboratorilor de poliție, că reclamantul își simula starea. Procuratura a ales să ignore mărturiile potrivit cărora reclamantul nu își simula starea și, cel mai important, a ignorat rapoartele medicale necontestate din 10 decembrie 2005 și 15 februarie 2006 și documentele medicale emise de Ministerul Protecției Sociale și Familiei în privința invalidității reclamantului.

69. În afara faptelor prezentate mai sus, Curtea notează că, pe toată durata investigării, reclamantului nu i-a fost acordată posibilitatea de a identifica agresorii săi și de a-i confrunta, așa cum a solicitat el. Modul în care a fost efectuată urmărirea penală permite Curții să ajungă la concluzia că procuratura nu a făcut niciun efort veritabil de a investiga cauza și a stabili adevărul. Contrar acestui fapt, există indicii convingătoare că aceasta încerca să ascundă faptele și să creeze impedimente de natură să facă imposibilă identificarea și pedepsirea persoanelor responsabile.

70. În lumina deficiențelor serioase la care s-a făcut referire mai sus, Curtea consideră că autoritățile naționale nu și-au onorat obligația lor de a investiga plângerile reclamantului cu privire la maltratare. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 3 al Convenției și în această privință.

III. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 13 AL CONVENȚIEI

71. Reclamantul a susținut că, din cauza ineficienței investigației efectuate pe marginea plângerilor sale cu privire la maltratare, el nu a avut un recurs efectiv prin care să solicite compensații pentru maltratarea la care a fost supus.

72. Guvernul nu a fost de acord și a declarat că reclamantul avea posibilitate să înainteze o acțiune civilă de recuperare a daunelor.

73. Curtea consideră, având în vedere caracterul inadecvat al investigației în legătură cu plângerea penală a reclamantului împotriva polițiștilor care l-au maltratat, o acțiune civilă bazată pe aceleași fapte și acuzații nu ar fi avut vreo șansă de succes. Prin urmare, Curtea consideră că nu a fost demonstrat faptul că a existat un recurs efectiv în baza căruia reclamantul ar fi putut pretinde compensații pentru maltratarea cauzată de către polițiști. Astfel, a avut loc o violare a articolului 13 combinat cu articolul 3 al Convenției.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

74. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciu

75. Reclamantul a pretins 113,000 euro (EUR) cu titlu de prejudiciu moral, care a constatat din EUR 100,000 pentru încălcarea drepturilor sale garantate de articolul 3 al Convenției, EUR 7,000 pentru încălcarea drepturilor sale garantate de articolul 5, EUR 1,000 pentru încălcarea drepturilor sale garantate de articolul 6 și EUR 5,000 pentru încălcarea drepturilor sale garantate de articolul 13 al Convenției. El a susținut că, drept rezultat al maltratării de către polițiști, a suferit dureri fizice foarte puternice. De asemenea, lui i-au fost cauzate suferințe psihice și emoționale puternice ca rezultat al tratamentului la care el a fost supus și a leziunilor cauzate.

76. Guvernul nu a fost de acord și a susținut că, în lumina jurisprudenței Curții în cauze similare, suma pretinsă era excesivă.

77. Având în vedere violările constatate mai sus și gravitatea acestora, Curtea consideră că acordarea compensației cu titlu de prejudiciu moral este justificată în această cauză. Făcând evaluarea sa în mod echitabil, și luând în considerație invaliditatea permanentă cauzată reclamantului prin maltratare, Curtea îi acordă acestuia EUR 45,000¹.

B. Costuri și cheltuieli

78. Reclamantul nu a formulat vreo pretenție cu titlu de costuri și cheltuieli.

C. Dobânda de întârziere

79. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda de întârziere să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

¹ Rectificată la 17 iunie 2009, în conformitate cu punctul 5 (a) al dispozitivului.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* pretențiile formulate în temeiul articolelor 5 și 6 și în temeiul articolului 13 combinat cu articolul 5 al Convenției inadmisibile, iar restul cererii admisibil;
2. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 3 al Convenției în ceea ce privește maltratarea reclamantului de către colaboratorii de poliție;
3. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 3 al Convenției în ceea ce privește omisiunea de a efectua o investigație efectivă a plângerilor reclamantului cu privire la maltratarea în detenție;
4. *Hotărăște* că a existat o violare a articolului 13 al Convenției în ceea ce privește lipsa recursurilor efective pentru actele de maltratare pretinse;
5. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data la care această hotărâre devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 45,000 (patruzeci și cinci mii euro) cu titlu de prejudiciu moral, care să fie convertiți în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
6. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 16 iunie 2009, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Lawrence Early
Grefier

Nicolas Bratza
Președinte